

ВІДГУК

офіційного рецензента

кандидата медичних наук, доцента **Лисенка Михайла Григоровича**
на дисертаційну роботу **Алеєвої Наталії Миколаївни**
«Обґрунтування застосування контактної корекції для розвитку стану
сенсорного та моторного апаратів бінокулярного зору
у дітей шкільного віку з аметропіями»,
поданої в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 26.613.112
при Національному університеті охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика МОЗ України
на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Офтальмологія»)

Науковий керівник: чл.-кор. НАМН України, професор, доктор медичних наук, завідувач кафедри офтальмології Національного медичного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Риков Сергій Олександрович.

На сьогодні в структурі причин порушення зору у дітей на першому місці посідають аномалії рефракції (міопія, гіперметропія, астигматизм), частота яких протягом останнього часу неухильно збільшується, що призводить до значного порушення зору та інвалідизації дитячого населення. На сьогодні відомі лише поодинокі дослідження щодо проведення дослідження пошуку оптимальної корекції аметропій у дітей шкільного віку.

Тому проведення системних досліджень вивчення можливостей застосування засобів контактної корекції для розвитку стану сенсорного та моторного апаратів бінокулярного зору у дітей шкільного віку з аметропіями має велике клінічне, практичне та наукове значення.

Все це зумовило актуальність, визначило мету і завдання дисертаційного дослідження Алеєвої Наталії Миколаївни.

Проведене дисертантом Алеєвою Наталією Миколаївною дослідження надало можливість встановити, що через 3 роки застосування контактної корекції у дітей шкільного віку з міопією підвищується: некоригована гострота зору на 47% ($p < 0,05$), а при корекції окулярами - на 5% ($p < 0,05$),

коригована гострота зору - на 8% ($p < 0,05$), а при корекції окулярами - на 2% ($p > 0,05$), при збільшенні сфероеквівалента на 17% ($p < 0,05$), а при корекції окулярами – на 23% ($p < 0,05$), довжини передньо-задньої вісі (ПЗВ) ока - на 4% ($p > 0,05$), при корекції окулярами - на 4% ($p > 0,05$), зміни заломлення рогівки та її товщини не були суттєвими ($p > 0,05$).

Аспіранткою Алеєвою Наталією Миколаївною розширено наукові знання щодо застосування контактної корекції у дітей шкільного віку з гіперметропією. Встановлено, що через 3 роки підвищуються показники некоригованої гостроти зору на 85% ($p < 0,01$) (при корекції окулярами - на 50% ($p < 0,05$)), коригована гострота зору-на 7% ($p < 0,01$), (при корекції окулярами - на 3% ($p > 0,05$)), зменшується показник сфероеквіваленту на 38% ($p < 0,05$), що пов'язане з віковими змінами очей.

Аспірантом Алеєвою Наталією Миколаївною доповнені наукові дані щодо комплексу показників, що характеризують акомодацийну функцію органу зору та форію у дітей шкільного віку з міопією. Отримані поліпшення при корекції міопії МКЛ показників акомодациї, вергенції, диспаратних ділянок очорухового апарату та їх взаємодії свідчать про сприяння уповільненню прогресування міопії.

Результати проведеного дослідження було впроваджено в навчальний процес кафедри офтальмології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика МОЗ України, Харківського національного медичного університету, ДЗ «Дніпропетровська медична академія МОЗ України», Львівського національного медичного університету, імені Данила Галицького МОЗ України, а також в роботу закладів охорони здоров'я. Результати досліджень оприлюднено на науково-практичних семінарах та конференціях, зокрема з міжнародною участю, і висвітлено у 25 наукових працях, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку наукових фахових видань України. Крім того опубліковано 11 робіт – тези в матеріалах науково-практичних конференцій,

та додатково: 1 патент на корисну модель, 2 – нововведення, 1 – свідоцтво про реєстрацію права на твір, 1 – розділ в навчально-методичному посібнику, 2 – нормативно-правові документи МОЗ України, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

Отримані дані є результатом самостійної роботи дисертанта. Автором особисто проаналізовано наукову літературу. Також ним проведено формування груп спостереження, самостійно проведено їх клініко-лабораторне обстеження, виконано забір і підготовку матеріалу з наступною обробкою та аналізом. Особисто описано і проаналізовано результати дослідження, а також здійснено статистичну обробку отриманих даних. Автором особисто написано всі розділи дисертації. Наукові положення, розробки прикладного характеру, висновки та практичні рекомендації, що виносяться на захист, одержані автором самостійно і висвітлені в опублікованих працях.

Всі публікації за матеріалами роботи відповідають вимогам МОН України. В цілому робота виконана на високому методологічному рівні. Принципових зауважень немає.

Під час вивчення роботи виникли наступні питання:

1. Скажіть будь-ласка, чи були виявлені прояви гіпоксичних ускладнень при користуванні МКЛ?
2. Скажіть будь-ласка, чи проводилось дослідження рефракції в умовах циклоплегії?
3. Скажіть будь-ласка, за який час перед проведенням кератометрії пацієнти знімали МКЛ?

Зазначені питання не носять принциповий характер і не знижують наукової цінності дисертації.

Під час виконання дисертації аспірант Алеєва Наталія Миколаївна дотримувалася принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак

академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

Аспірантом Алеєвою Наталією Миколаївною здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, вона оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Дисертаційна робота Алеєвої Наталії Миколаївни, подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Офтальмологія»), присвячена актуальній проблемі сучасної офтальмології, є закінченим науковим дослідженням, містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності лікування дітей шкільного віку з короткозорістю та далекозорістю з застосуванням оптичної корекції, що обґрунтована за результатами дослідження функціональних, морфометричних та форометричних показників органа зору, а також удосконалення алгоритму прогностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Виходячи з актуальності, об'єму та рівня досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Алеєвої Наталії Миколаївни «Обґрунтування застосування контактної корекції для розвитку стану сенсорного та моторного апаратів бінокулярного зору у дітей шкільного віку з аметропіями» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою

Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» і може бути представлена до офіційного захисту, а її автор Алеєва Наталія Миколаївна заслуговує присвоєння ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Офтальмологія»).

Офіційний рецензент:

доцент кафедри офтальмології

Національного університету

охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика МОЗ України

кандидат медичних наук, доцент



Михайло ЛИСЕНКО

МОЗ України
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
Лентифікаційний код 0702021.01
Інформаційний код 0702021.01
ЗАСВІДЧУЄ
секретар

2023 р.